

Remissynpunkter angående Myndigheten för delaktighets förslag till en funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle

Lärarnas Riksförbund har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad remiss. Förbundet kommenterar främst de delar som berör läraryrket.

Ökad kunskap hos lärare

Förbundet instämmer i att alla lärare behöver viss kompetens och kunskap i att utforma undervisningen så att det blir bra för elever oavsett funktionsförmåga. Samtidigt är det inte möjligt att alla lärare ska kunna besitta gedigna kunskaper på detta område. Förbundet vill påpeka att det är märkligt att rapporten helt saknar förslag som rör huvudmannanivån och rektorsnivån i skolsystemet. Det är dessa som, tillsammans med staten, ytterst ansvarar för den utbildning och undervisning som ges i skolväsendet.

När det gäller lärarna kan förbundet konstatera att det behövs bättre tillgång till speciallärare. Det är denna lärargrupp som står för expertisen när det gäller funktionsnedsättningar och som de har en särskild utbildning för. Det utesluter givetvis inte att det är relevant att alla lärare har vissa kunskaper om specialpedagogik, vilket också redan ingår i lärarutbildningens examensmål. Lärarnas Riksförbunds studentundersökning *Hur bra är den nya lärarutbildningen?* (2016) visar dock att alltför stor del av studenterna anser att de får för lite sådana kunskaper med sig under utbildningen. Problemet ligger enligt förbundet till stor del i hur lärosätena tar upp dessa moment i kurserna under utbildningen och inte i examensmålen för utbildningen.

Tillgång till stöd i utbildningssystemet och krav på likvärdighet

Förbundet anser att de steg staten nu tar för att förbättra situationen när det gäller att särskilt stöd sätts in tidigt är bra. Det gäller särskilt förslaget om att införa en åtgärdsgaranti för läsning, skrivning och matematik i förskoleklassen och grundskolans årskurs 1 och 3. Samtidigt är det förbundets bestämda uppfattning att situationen på allvar inte kan förbättras förrän staten tar ett starkare samlat ansvar för hela skolväsendet när det gäller finansiering och reglering. De problem med

bristande likvärdighet vi ser i dag mellan olika skolhuvudmän kommer bestå så länge inte systemet förändras i grunden. Det är endast staten som har möjlighet att garantera rättssäker och likvärdig tillgång till stöd för elever med funktionsnedsättningar och att personal med rätt kompetens finns tillgänglig i skolan oavsett var i landet man befinner sig.

Mobbing, våld och vantrivsel

Förbundet anser att bättre trygghet och studiero är helt centralt för att dels komma tillrätta med de sjunkande kunskapsresultaten (framgår av Pisaundersökningen), dels de problem med mobbing och hot (även mot personal) som tyvärr förekommer i alltför stor utsträckning i skolan. Mycket av ansvaret för detta har ålagts lärarna, vilket tyvärr bidragit till en i många fall dålig arbetsmiljö och arbetssituation på många skolor (se bland annat förbundets undersökning Studiero – vägen till kunskap från 2014). Det måste anställas betydligt mer personal som kan avlasta lärarna från sådana uppgifter, inte minst mer elevvårdspersonal (kuratorer, skolsköterskor, studie- och yrkesvägledare) men också till exempel elevassistenter och andra personalkategorier. Förbundet anser att det behövs ett tydligt regelverk som ger skolans personal trygghet och mandat att kunna och våga ingripa mer när mobbing och trakasserier förekommer. Många rektorer måste också ta ett större ansvar för att skolan har gemensamma ordningsregler och ger eleverna större inflytande när dessa tas fram. Det måste också vara tydligt hur regler och regelbrott följs upp. Många skolor behöver även arbeta med sina rutiner kring de sanktionsmöjligheter som skollagen ger. Lärare behöver uttalat stöd från rektor för att kunna genomföra sanktionerna och skolans egna regler får inte inskränka lärarens lagstadgade sanktionsmöjligheter. Slutligen krävs ett större gemensamt vuxenansvar för ordningen i skolan. Lärare, övrig skolpersonal, skolledning och föräldrar måste vara mer eniga om ordning och arbetsro ska bli bättre.

Stockholm 20 december 2016

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Åsa Fahlén
Förbundsordförande

Olof Lundborg
Utredare